

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 11. oktobar 2023.godine

RTS- U godini jubileja u Institutu "Dedinje" očekuje se do 2.500 operacija na otvorenom srcu

RTS- Pilule za dan posle devojke u Srbiji piju i dva do tri puta mesečno, a na abortus idu i sa 13 godina

BLIC- SVETSKI DAN MENTALNOG ZDRAVLJA Lekari u Srbiji upozoravaju: "Neadekvatna upotreba lekova za smirenje može izazvati velike posledice"

DNEVNIK- SPASAVAJU I MALIŠANE ROĐENE SA 460 GRAMA U Dečjoj bolnici svake godine leče između 250 i 300 najmanjih pacijenata

POLITIKA- Od bolesti jetre svake godine umre 78.000 ljudi

DZ VOŽDOVAC- Preventivni mamografski pregledi



U godini jubileja u Institutu "Dedinje" očekuje se do 2.500 operacija na otvorenom srcu

Institut za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" obeležava 45 godina postojanja. Direktor Instituta Milovan Bojić rekao je za RTS da će ovaj godine "izaći" na 2.400 operacija, odnosno 2.500, kao i 1.500 vaskularnih operacija. Korona je učinila svoje, tako da su se liste čekanja na operacije sa tri i po do četiri meseca pre korone pomerile na osam meseci, rekao je Bojić.

Na "Dedinju" svakodnevno zbrinjavaju pacijente sa bolestima srca i krvnih sudova, ne samo iz Srbije, a ove godine već su uradili blizu 2.000 operacija na otvorenom srcu.

U Institutu Dedinje desetoro pacijenata operisano je minimalno invazivnim kardiohirurškim intervencijama. Milovan Bojić, direktor Instituta Dedinje rekao je, gostujući u Dnevniku RTS-a da se pacijenti odlično osećaju, sutradan su bili na svojim nogama, vežbali su, hodaju i nalaze se na odeljenju poluintenzivne nege.

"Očekujemo da sutra i prekosutra počnu da odlaze kući. Ovo je zaista bio nesvakidašnji dan, nije zabeležno u srpskoj kardiohirurgiji da se jedan čitav operativni program sastavi od pacijenata kojima je urađena minimalna invazivna hirurgija - to je kruna našeg desetogodišnjeg rada", rekao je Bojić.

Prema njegovim rečima, Institut Dedinje je, s pravom, u samom vrhu evropske i svetske kardiohirurgije.

"Vreme na Dedinju prolazi veoma brzo, ali njegovo mesto na mapi zdravstvenih ustanova ostaje i snaži se autentično novim dolazećim ekipama stručnjaka i naučnika koji daju svoj doprinos i danas na imponantnoj našoj akademiji u prisustvu ogromnog broja lekara iz Srbije, Republike Srpske, bivše Jugoslavije, iz inostranstva, zaista se možemo pohvaliti, podičiti onim što smo uradili i što smo doprineli sa srpskom kardiovaskularnom medicinom", istakao je Bojić.

Tvorac tavi metode Alan Kribije danas u Beogradu

Nedavno u jednoj godini urađeno je više od 2.600 operacija. Danas dolazi stručnjak koji je izumeo tavi metodu profesor Alan Kribije.

"Mi smo, što se tiče operacija na otvorenom srcu, uradili i najveći broj operacija na otvorenom srcu u Evropi – 2.547 velikih operacija to su operacije sa upotrebom mašina za vantelesni krvotok, uradili smo najveći broj operacija na otvorenom srcu u jednom danu - 25, uradili smo najveći broj tavi procedura u jednom danu u Evropi -13, i najveći broj tavi procedura u jednom danu u svetu 17, treba imati i ponos i tremu saopštiti ovakve rezultate pred tvorcem tavi metode profesorom Alanom Kribijeom iz Francuske koji će lično doći da pozdravi naše lekare", poručio je Bojić.

Krenije, kako je sam rekao, u svom životu, na odeljenjima i klinikama na kojima je radio nikada to nije uspeo i to je zaista veliki, veliki događaj za sve nas, kaže Bojić.

Liste čekanja na operacije na srcu

"Kada sam se drugi put vratio, prekjuče je bilo šest godina od mog drugog dolaska na čelo Instituta za kardiovaskularne bolesti Dedinje, liste čekanja su bile tri i po do četiri godine. Mi smo ih sveli na tri i po do četiri meseca pre korone", napomenuo je Bojić.

Prema njegovim rečima, korona je učinila svoje, tako da su te lista čekanja danas svedene na osam meseci.

"Ali ne čekaju pacijenti osam meseci, jer naš konzilijum koji danonoćno radi, prihvata ogromne zahteve, pregleda snimke svih ostalih drugih klinika, delimo pacijente na prioritete, odnosno urgentne - sedam dana, pa onda trideset dana. Osam meseci je ukupno čekanje kada se sve sabere i mi smo spremni da ubrzo i to smanjimo i smanjujemo najmaksimalnije", istakao je dr Bojić.

"Mi ćemo i u ovoj godini izaći na 2.400 operacija, odnosno 2.500, tu je hiljadu i po vaskularnih operacija. To je veliki broj procedura u interventnoj kardiologiji, elektrofiziologiji, ostalim dijagnostičkim procedurama, tako da je obrt i rad sa pacijentima na Institutu danonoćan i svi dajemo najmaksimalne učinke", dodao je on.

Rekonstrukcija Dedinja 1 neminovna

"Dedinje dva" može da stane rame uz rame sa mnogim svetskim i evropskim klinikama, ali neophodna je rekonstrukcija i stare zgrade.

"Nažalost mi imamo Dedinje 1 koje je staro 45 godina i drugi deo tog Dedinja 1 staro 30 godina. Odeljenje kardiologije, koronarne jedinice, intenzivne nege, urgentni blok, sedam hirurških sala je praktično toliko dotrajalo da svakog momenta može da iskoči iz funkcije. A odeljenje vaskularne kardiologije od 1978. je takvo, kakvo je. Ono je potpuno do te mere iscrpilo mogućnosti svoga postojanja da je rekonstrukcija neminovna. To su sobe koje podsećaju na nekadašnje kasarne od 12 do 15 kreveta, sa jednim toaletom, bez kupatila, pacijente neretko prenosimo nosilima do sale", naveo je Bojić.

Rekonstrukcija je neminovna, zaključio je Bojić.

Direktor "Dedinja" je rekao da je obnovljen i program transplantacije.



Pilule za dan posle devojke u Srbiji piju i dva do tri puta mesečno, a na abortus idu i sa 13 godina

Prema istraživanju sprovedenom u 29 zemalja ove godine – Srbija je među onima sa najnižom stopom korišćenja savremenih kontraceptivnih sredstava. A prema istraživanju Instituta za javno zdravlje "Batut", najveći broj mladih u seksualne odnose stupa sa 16 ili 17 godina.

Prema podacima "Batuta", najveći broj mladih u Srbiji prvi seksualni odnos ima u 15. godini.

"Problem ranih seksualnih odnosa može biti veliki zbog neznanja. Edukacija o zdravstvenom vaspitanju je nedovoljna. Informišu se na internetu, čak su smanjili i priče između sebe i priče sa starijim osobama – šta su polno prenosive bolesti, kako nastupa trudnoća, zašto dolazi do nekih infekcija", kaže dr Slađana Mihajlović, načelnica ginekologije u KBC "Dr Dragiša Mišović".

Profesorka psihologije Nevena Čalovska navodi da prva menstruacija koja označava seksualnu zrelost žene ne znači istovremenu i emocionalnu, socijalnu i relaciju zrelost.

"Definitivno kako živimo i kako naši mladi rastu, sigurno je da razumevanje seksualnih odnosa u emocionalni doživljaj nije u 13. godini kod najvećeg broja mladih dostignuta u meri u kojoj bi im dala osećaj ispunjenosti", dodaje Čalovska.

Kontraceptivne pilule kupuju i bez recepta, a koriste nepravilno

Mladi seks doživljaju kao odraz lične slobode i odrastanja, ali između telesnog i psihološkog sazrevanja često se nađe neznanje. Kada je reč o vidovima kontracepcije – 64 odsto "Batutovih" ispitanika koristilo je kondom pri poslednjem seksualnom odnosu, dok je njih 13 odsto koristilo kontraceptivne pilule. Ali ta brojka nije beznačajna.

Oni koji koriste kontraceptivne pilule mogu ih kupiti i bez recepta u apotekama i često ih koriste nepravilno. Lekari se redovno susreću sa tim da pacijentkinje na pregledu i ne kažu da su ih koristile.

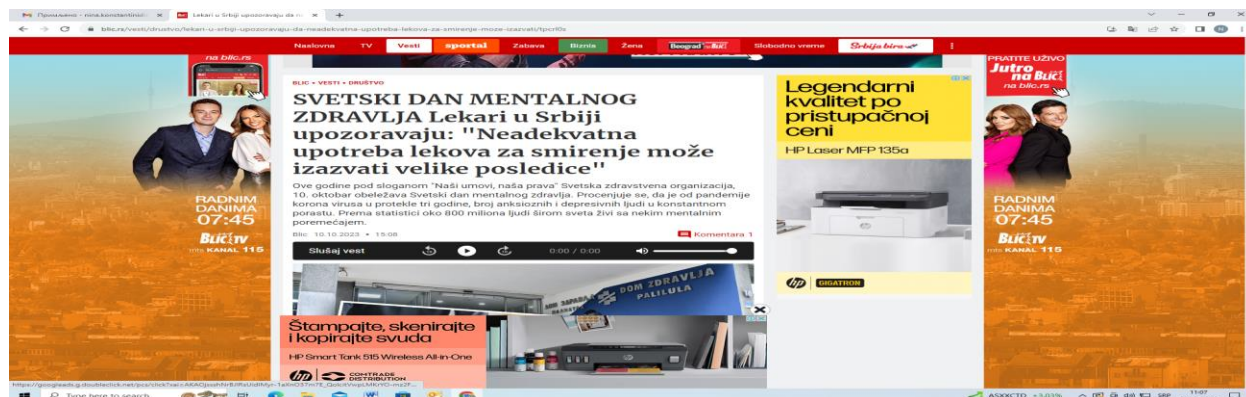
"Kontracepciju za dan posle upotrebljavaju devojke i dva do tri puta mesečno, što je strašno po njihov organizam", naglašava doktorka Mihajlović.

Sa mladima se malo priča, savetuju se uglavnom sa vršnjacima

Na seksualno ponašanje i znanje utiče više faktora, kažu psiholozi – sa mladima se malo priča i kod kuće, a saveti se traže među vršnjacima.

"Estradizacija estetike mladosti je jako povezana sa seksualnošću. To se prenosi na nizak starosni uzrast. Imate devojčice od sedam, osam godina koje se oblače i izgledaju kao devojke od 19, 20 godina, a podtekst toga jeste neka erotizacija i u svetlu toga sigurno je data neka socijalna dozvola", ističe Čalovska.

Ne samo što neobaveštenost o seksualnim odnosima može negativno da utiče na zdravlje, i fizičko i mentalno, sve je više i abortusa kod mladih. Nedavno je zbog prekida trudnoće u KBC "Dr Dragiša Mišović" došla 13-godišnja devojčica.



SVETSKI DAN MENTALNOG ZDRAVLJA Lekari u Srbiji upozoravaju: "Neadekvatna upotreba lekova za smirenje može izazvati velike posledice"

Ove godine pod sloganom "Naši umovi, naša prava" Svetska zdravstvena organizacija, 10. oktobar obeležava Svetski dan mentalnog zdravlja. Procenjuje se, da je od pandemije korona virusa u protekle tri godine, broj anksioznih i depresivnih ljudi u konstantnom porastu. Prema statistici oko 800 miliona ljudi širom sveta živi sa nekim mentalnim poremećajem.

U emisiji "Uranak" na televiziji K1, Robert Grujičić dečiji psihijatar dr i Nikola Ljubičić, psiholog i grupni analitičar, objašnjavaju razliku između anksioznosti i depresije, ali i govore o tome da li su ratovi, ekonomske krize, osećaj beznađa, ali i nemogućnost da se preživi, doprineli porastu mentalnih poremećaja kod ljudi.

- Istraživanja se menjaju iz dana u dan. Sve zavisi od društveno istorijskog koncepta. Mi ne možemo da budemo imuni na ono što se dešava oko nas i u celom svetu. Strah stvara paniku. Ono što je važno u javnom kontekstu da se priča, je da mi ne možemo da rešimo ratove koji su tamo negde daleko. Nismo bili u mogućnosti da rešimo ni one ratove koji su bili na našim prostorima. Ono što možemo da uradimo je da razumemo šta se dešava u nama i ljudima blizu nas. Ne treba da se stvara moralna panka, u smislu da neće naše društvo sačekati neka velika ili strašna stvar koja će ga uništiti ili potpuno razjediniti. Trebamo da budemo realni i da reagujemo u momentu, da vidimo šta se dešava i da razvijamo kritičko mišljenje i postupanje koje priliči datoj situaciji, a ne nekoj koja je tamo daleko, nepredvidiva - kaže Nikola Ljubičić.

On dodaje da je ovogodišnji slogan Svetskog dana mentalnog zdravlja "Naši umovi, naša prava" kojim se pokušava ukazati na to da je pravo svakog čoveka da ima i pristup mentalnom zdravlju!

- To govori o tome da ljudi imaju prava da im bude loše. U Nemačkoj zdravstveni sistem funkcioniše toliko dobro, da svi imaju pravo da idu na psihoterapiju godinama i da nemaju potrebe da brinu o tome. Od društva do društva se razlikuje, ali celokupno društvo učestvuje u tome, ono gradi, i ako je svesno onog što mu se dešava, onda će biti svestan i onoga ko mu je bližnji. Ukoliko ljudi u zajednici dobro funkcionišu, onda će sve ostalo dobro funkcionisati - navodi on.

Odlazak kod psihijatra u Srbiji tabu

- Ljudi moraju da shvate da su razgovori jako bitni i da izgovaraju to naglas. Entropija u zatvorenom sistemu, nije dobra. Kao i u društvu ili bilo kojim drugim velikim sistemima, tako i na planeti zemlji, zato dolazi do globalnog zagrevanja. Ljudi, kao i sva druga živa bića, moraju da uđu u hibernaciju. Neki put pauzirati, povući se, odmoriti se je mnogo dobro i korisno - podvukao je Nikola Ljubičić.

Robert Grujičić lekar, osvrnuo se na to da sve više pacijenata kod psihijatra dolaze sa sopstveno uspostavljenom terapijom

- Vrlo je teško samog sebe dijagnostifikovati. Neko može da oseća tu subjektivnu patnju i da shvati da nešto nije uredi. Da li je to anksioznost ili depresija, to je na stručnjacima uvek da procene. Ono što mene najviše nervira kao stručnjaka je to što su se ti neki termini od pandemije ustalili u naš svakodnevni jezik. Svako danas, ko je tužan, ko je izgubio nekoga, ko je tri dana u nekom lošem raspoloženju, on smatra da je depresivan ili neko ko je uznemiren zbog neke, situacije, kao kada su bili oni zemljotresi u Hrvatskoj ili neke situacije koja nas prosto iznebuha strefe, onda je neko anksiozan dva dana i smatra da pati od anksioznosti. To nije tako - kaže Grujičić.

On je objasnio šta je to anksioznost sa kojom se danas bori sve više ljudi.

- Anksioznost je patološki strah, prenagljeni strah, koji izaziva strašno subjektivnu patnju i poremećaj funkcionalnosti na duži vremenski period. Mi ne možemo da kažemo, ukoliko je neko uplašen, ako ga na primer juri medved, da je on anksiozan. Neko ko izgubi svoju svakodnevnu funkcionalnost na poslu, u školi, porodici ili u bilo kom drugom socijalnom kontekstu, radnom ili školskom obrazovnom, tada govorimo o nekoj subjektivnoj patnji, koju će onda stručnjak koji se bavi mentalnim zdravljem da proceni, da li je ona dovoljno velika da ispunjava kriterijume za anksioznost. Smatram da je depresija nešto mnogo značajnije, zato što se danas mnoga tuga, koja je prirodno stanje i emocija, sada patologizira. Svako će se danas vrlo lako označiti kao depresivan - govori on.

Dodaje da se susreo sa pacijentima koji dolaze i kažu "Doktore ja sam depresivan, dajte mi tu i tu terapiju".

- To je naša današnjica. Koliko god da je ovo širenje svesnosti o mentalnom zdravlju doprinelo možda da se neke stvari menjaju i na koji način da se pomoć potraži, imamo tu drugu stranu medalje, gde imamo previše patologiziranja tih normalnih stanja - kaže on.

U Srbiji se lekovi za smirenje piju na svoju ruku

- Svaka kuća u Srbiji ima neku vrstu leka za smirenje i uzimaju se na svoju ruku, što je u velikoj meri pogrešno, jer oni ljudi koji nisu završili medicinu ne znaju kolike posledice neadekvatna upotreba tih lekova može da ostavi po mentalno, ali nažalost i po fizičko zdravlje - upozorio je on.

Grujičić smatra da ovogodišnji slogan Svetske zdravstvene organizacije ukazuje na prava ljudi sa mentalnim poremećajima

- Svetska zdravstvena organizacija je ove godine izbacila slogan „Naši umovi, naša prava“. Mislim da time žele da ukažu, koliko osobe obolele od mentalnih bolesti, nemaju prava ili su im uskraćena, bilo u dostupnosti pomoći, informacija ili prave zdravstvene zaštite koja je najbitnija za najugroženije delove stanovništva. Poenta je da se ukaže na to, da svaka osoba koja želi da joj se pruži podrška iz oblasti mentalnog zdravlja, ima pravo, mora da ima pravo, i mora da joj se obezbedi to pravo u bilo kom sistemu, kom se obrati - govori Grujičić.

Usluge psihijatra besplatne u Srbiji

U zdravstvenim ustanovama kod nas, usluge psihijatara su besplatne, ali kako ističe dr Grujičić, zbog preopterećenosti nekada nisu u mogućnosti da ispune ono za šta su se školovali

- Kod nas je zdravstveni sistem potpuno drugačije organizovan. Većina naših usluga je besplatna, ali mi imamo drugu vrstu problema, a to je preopterećenost poslom. Imamo motivaciju, imamo usluge, organizaciju, ali usled preopterećenosti naših službi i manjka kadra, nekada nismo u mogućnosti da ispunimo to za šta smo se mi školovali i za šta radimo – zaključio je Roberto Grujičić u emisiji "Uranak" na televiziji K1.



SPASAVAJU I MALIŠANE ROĐENE SA 460 GRAMA U Dečjoj bolnici svake godine leče između 250 i 300 najmanjih pacijenata

Prevremeno rođena deca iz cele Vojvodine leče se u Institutu za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine u Novom Sadu, poznatom kao Dečja bolnica.

Načelnik Službe za neonatologiju profesor dr Slobodan Spasojević kaže kako svake godine imaju između 250 i 300 najmlađih i najmanjih pacijenata koji su na neonatalnoj intenzivnoj terapiji.

- Najmanje prevremeno rođeno dete koje se lečilo kod nas je bila beba od 460 grama, koja je rođena u 23. nedelji trudnoće. To dete je preživelo – kazao je profesor Spasojević.

Tokom prošle godine imali su 254 dece na lečenju, a od tog broja njih 218 je doneseno transportom. Naime, Dečja bolnica je jedina zdravstvena ustanova u Vojvodini za zbrinjavanje prevremeno rođene dece, koja se tu donose iz svih vojvođanskih porodilišta.

Dečja bolnica je jedina zdravstvena ustanova u Vojvodini za zbrinjavanje prevremeno rođene dece, koja se tu donose iz svih vojvođanskih porodilišta

Transport životno ugrožene novorođenčadi se radi reanimobilom sa inkubatorom, odnosno specijalizovanim neonatalnim transportom. Odgovaramo na pozive iz porodilišta u Subotici, Somboru, Vrbasu, Senti, Kikindi, Zrenjaninu, Vršcu, Sremskoj Mitrovici, kao i iz Bačke Topole, koja je jedino vanbolničko porodilište. Oni zovu kada treba da se transportuje beba, a po nju idu lekar, medicinska sestra i vozač. Ide se sa transportnim inkubatorom i respiratorom. Na licu mesta prvo zbrinemo dete, a potom ga transportujemo u Novi Sad – objasnio je profesor Spasojević i dodao kako Dečja bolnica ima dva transportna inkubatora sa respiratorom i dva bez respiratora.

Odeljenje za prevremeno rođenu decu prošle godine je imalo 269 prijema prevremeno rođene dece i još njih 250 primljeno je na odeljenje za ročnu novorođenčad, što su bolesna deca, koja su rođena nakon 37. gestacijske nedelje, a ukupno su imali 773 mališana na ovom odeljenju.

- Povećanje broja prevremeno rođene dece desilo se kada je počeo Nacionalni program vantelesne oplodnje, pa je bilo mnogo višeplođnih trudnoća iz kojih su se rađali blizanci, trojke, četvorke. Takve trudnoće i jesu rizik za prevremeno rođenje. Sada je manje takvih situacija, a naročito u vreme korone se rađalo manje dece – navodi profesor Spasojević.

U Dečjoj bolnici ima 11 mesta na odeljenju neonatološke intenzivne nege, 25 mesta za prevremeno rođenu novorođenčad, a na Odseku za ročnu novorođenčad imaju 10 mesta.

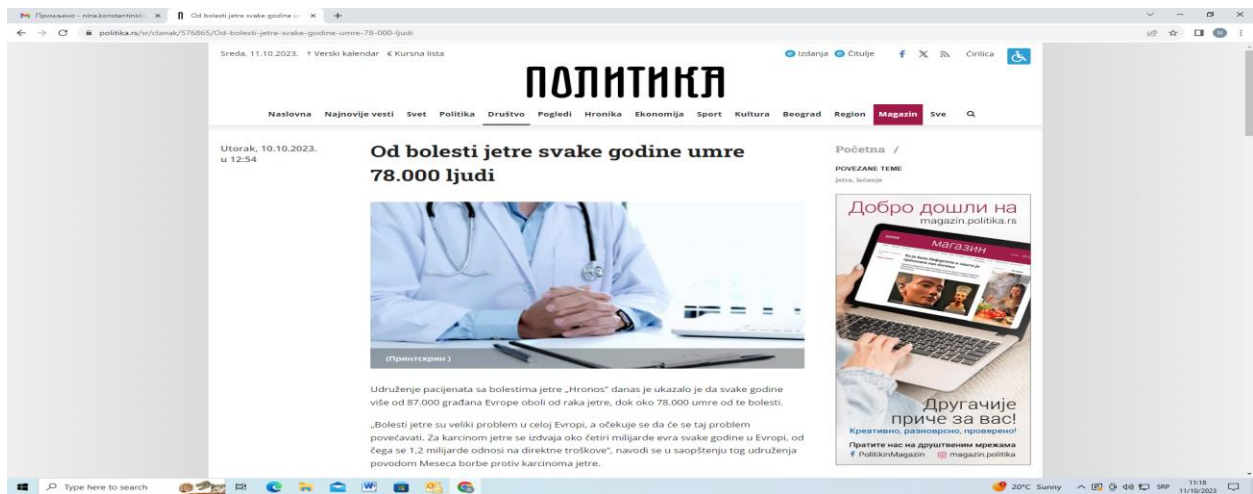
Kako objašnjava, sva deca rođena pre 37. gestacijske nedelje smatraju se prevremeno rođenom decom. Ona koja su rođena pre 32. nedelje su u srednjem i visokom riziku, rođeni pre 28. nedelje su ekstremno prevremeno rođena novorođenčad.

Deca ostaju na lečenju sve dok im se ne uspostavi termička stabilnost i dok ne dođu do težine od 2.000 ili 1.800 grama, kada mogu da jedu iz flašice, odnosno kada stignu do 35. gestacijske nedelje. Nekada je za to potreban i višemesečni boravak u bolnici, a dr Spasojević napominje da se dešava da deca ostanu i pet meseci.

Deca ostaju na lečenju sve dok im se ne uspostavi termička stabilnost i dok ne dođu do težine od 2.000 ili 1.800 grama i kada mogu da jedu iz flašice

toga su razvili saradnju sa roditeljima, kako bi oni mogli da dolaze kod svoje dece, da ih uzimaju u naručje, onda kada je to moguće. Za to porodično druženje napravljena je i posebna soba u kojoj roditelji provode sa bebom, mogu da se igraju, da je presvlače, da ostvare dodir kože na kožu, odnosno da na sebe prislone bebu. To je terapijski značajno i za bebu, ali i za roditelje, kojima je to prilika da se povežu sa detetom od kojeg su odvojeni.

ПОЛИТИКА



Od bolesti jetre svake godine umre 78.000 ljudi

Udruženje pacijenata sa bolestima jetre „Hronos“ danas je ukazalo je da svake godine više od 87.000 građana Evrope oboli od raka jetre, dok oko 78.000 umre od te bolesti.

„Bolesti jetre su veliki problem u celoj Evropi, a očekuje se da će se taj problem povećavati. Za karcinom jetre se izdvaja oko četiri milijarde evra svake godine u Evropi, od čega se 1,2 milijarde odnosi na direktne troškove“, navodi se u saopštenju tog udruženja povodom Meseca borbe protiv karcinoma jetre.

Istaknuto je da se mnogi faktori rizika povezani karcinomom jetre mogu sprečiti ili otkloniti.

„Usmereni smo na rano otkrivanje bolesti tako što prepoznamo ko i kada je u riziku“, rekla je predsednica Hronosa Ivana Dragojević.

Ona je naglasila da prema aktuelnim evropskim i svetskim vodičima inovativna kombinacija biološke/imuno terapije je standard u lečenju uznapredovalog hepatocelularnog karcinoma (HČ).

Dodala je da postoji potreba da kombinovana terapija bude dostupna pacijentima i u Srbiji na teret RFZO-a, prema jasno određenim kriterijumima, s obzirom da trenutno dostupna sistemska terapija ima skroman učinak u lečenju pacijenata sa uznapredovalim HČ-om.

Presadivanje ljudskih organa je danas prihvaćena i ponekad jedina terapijska opcija za pacijenta.

U Srbiji je ove godine obavljeno 28 transplantacija, što je veliki napredak u odnosu na prethodne dve godine, ali je i dalje daleko iza evropskih zemalja, prenosi Beta.

Violeta Rakić iz Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut” je rekla da je prema podacima Registra za rak u period od 2016. do 2021. od malignih tumora jetre i žučnih puteva u proseku obolelo 855 osoba oba pola i umrlo 717.

Prema podacima iz nadzora nad zaraznim bolestima Instituta za javno zdravlje Srbije u 2022. godini prijavljeno je 306 slučajeva hepatitisa, što je približno trostruko više registrovanih slučajeva nego u prethodnoj godini, odnosno četvrtina u poređenju sa 2013. godinom.

Мамографски превентивни прегледи



Дом здравља „Вождовац“



Дом здравља "Вождовац" у оквиру акције превентивних прегледа жена, а поводом Међународног месеца борбе против рака дојки, организује мамографске прегледе.

Мамографски прегледи ће се заказивати радним данима од 11 до 13ч на телефон 066/ 88 05 464.

Мамографије ће моћи да закажу жене годишта од 1955. до 1972., које у последње две године нису радиле мамографије.

Пацијенткиње ће у свој заказани термин долазити са здравственом књижицом/личном картом, као и медицинском документацијом везану за дојку уколико је поседују.

Мамографски прегледи ће се обављати у Одсеку радиолошке и ултразвучне дијагностике у централном објекту ДЗ "Вождовац" до краја октобра месеца.